

SIGULDA. MEŽONĪGĀ VĒJUPĪTES GRAVA UN PARADĪZES KALNS

Skats uz Gaujas ieleju

Takas

Pēterala

Maršruts

Sigulda ir vieta, kur dabas vide atrodas ciešā mijiedarbībā ar cilvēka radīto vēsturisko un pilsētvidi. Tikai 2–3 km attālumā no Stacijas laukuma atrodas dziļā Vējupītes grava un Gaujas senleja, kurā meklējami interesanti dabas objekti un novērojama mazskarta savvaļas daba. Maršruts piemērots gājējiem, kurus nebauda kāpieni pa dziļās Vējupītes gravas stāvajām nogāzēm.

Ieteicamais laiks

Aprīlis – oktobris. Īpaši ieteicams ievu ziedēšanas, krāsaino rudens lapu laikā un skaistās ziemas dienās, kad nav daudz sniega, kas netraucē iešanu pa takām un Vējupītes gravu. Piemērots ir arī agrs pavasaris, kad koku un krūmu lapotne neaizsedz skatus uz Vējupītes gravu un Gaujas senleju.

Maršruta gaita

Siguldas Stacijas laukums – Raiņa iela – Pils iela – Līvkalna iela – Pēteralas iela – Vējupītes grava – Vējupītes ieteka Gaujā – Paradīzes (Gleznotāju) kalns – Miera iela – Līvkalna iela – Pils iela – Jaunā pils – Livonijas ordeņa Siguldas pils – Gaujas iela – Raiņa iela – Siguldas Stacijas laukums.

Garums

~ 10 km

Ilgums

½ dienas – 1 dienas maršruts.

Grūtības pakāpe

Vidējas grūtības līdz grūts. Atsevišķi posmi – gravu stāvie krasti – var būt grūtāk pārvarami to stāvo nogāžu dēļ.

Ceļa segums

Asfalta segums (pilsētā), meža ceļi, takas, koka kāpnes gravu nogāzēs.

Sākums/beigu punkts

24.85427, 57.15287
Siguldas Stacijas laukums.

Marķējums

Dabā maršruts nav marķēts.

Attālums no Rīgas

50 km

Sabiedriskais transports

Vilciens posmā Rīga–Sigulda kursē 8–9 reizes dienā. Ja paliek kādā no Siguldas tūristu mītnēm, maršrutu var pielāgot citam izejas punktam.

Der zināt!

Maršruta veikšanai nepieciešami piemēroti apvidus apavi un apvidus karte. Koka kāpnes gravu nogāzēs vietām var būt bojātas! Katrs pats ir atbildīgs par drošību maršruta veikšanas laikā. Glābšanas dienesti: 112.

SERVISS

Siguldas novada Tūrisma informācijas centrs

Sigulda, Ausekļa iela 6, 67971335, info@sigulda.lv, www.tourism.sigulda.lv

AdventureRide

Pērle 1, Alderi, 29269559, info@adventureride.eu, www.adventureride.eu

Baltic Wildlife

28808440, laura@balticwildlife.eu, www.balticwildlife.eu

APSKATES OBJEKTI

1 | Siguldas dzelzceļa stacija

2 | Raiņa parks

Pievērs uzmanību! Ceļā no pilsētas centra uz Vējupītes ieleju pļavā pie Līvkalna ielas agrās rīta stundās var redzēt ganāmiņus stīrnas. Gar Līvkalna ielu stiepjas ozolu aleja, kur var iepazīt ķērpjus, sūnas un piepes (piemēram, sēra piepi).

3 | Satezeles pilskalns 24.87045, 57.17215

Vējupītes gravas kreiso krastu pāršķeļ dziļā **Pūču grava**, pa kuru tek **Kraukļupīte**. Kraukļupītes un Vējupītes gravu saskares vietā paceļas **Satezeles pilskalns** (plakums 90 x 75 m). Pirms pilskalna ceļa malā apskatāms liels ozols. Pavasaros pilskalna apkaimē vērojami skaisti skati ar ziedošām pienenēm. No pilskalna – skats uz Gaujas senleju (ziemeļu virziens).

4 | Vējupīte

Gaujas kreisā krasta pieteka. Tās garums – 14 km, kritums – 88 m. Ap 3,5 km garā posmā lejpus Rīgas–Valkas dzelzceļa tā tek pa dziļu gravu, kur upītes relatīvais kritums ir 15–16 m/km. Pie dzelzceļa līnijas (Gaujas pusē) dabas mīļotāji var uzmeklēt divus nelielus ūdenskritumus.

5 | Vējupītes grava 24.87634, 57.17115

Vējupītes grava beidzas pie Paradīzes kalna, kur tā savienojas ar Gaujas senleju. Nākamie pieci aprakstītie objekti atrodas Vējupītes gravā vai tās tuvumā.

Pievērs uzmanību! Vējupītes gravas krastus klāj nogāžu meži (ozols, liepa, kļava, lazda) ar liela izmēra kriticalām un sausokņiem. Redzami (arī dzirdama balss) dzeņu un dzilnu sakalti koki. Vējupītes un Kraukļupītes gultnē – lodīšu smilšakmens.

6 | Pētera ala 24.87694, 57.17159

Seklā (3,6 m), bet augstā (6,1 m) Pētera ala atgādina plaisveidīgu nišu. Pie ieejas tā ir tikai 0,7 m plata. Ala veidojusies Gaujas svītas sarkanīgajos smilšakmeņos.

Pievērs uzmanību! Uz smilšakmens atsegumiem aug saldskānīte, trauslā pūslīšpārarde. Vietām redzama melnā cistokoleja, kas atgādina melnu apbsūbējumu. Meža zemsedzē tādas bieži sastopamas sūnas kā spīdīgā stāvaine, šrēbera rūšaine, lielā spuraine un parastā straussūna. Dažādu sugu pārpardes. Uz kritušiem kokiem un celmiem – sēra piepe, apmalotā piepe, zvīņainā kātiņpiepe un citas koksni noārdošo sēņu sugas.

7 | Kraukļu aiza 24.86724, 57.17386

Vējupītes kreisā krasta sānu grava ar līdz 11 m augstām un iespaidīgām smilšakmens (Gaujas svīta, sarkanā krāsā) klintīm, kuru piekāpē vīd tumšā "mute" – **Kraukļu ala**. 5,2 m garā Kraukļu ala arī veidojusies Gaujas svītas sarkanīgajos smilšakmeņos.

8 | Paradīzes (Gleznotājkalns) kalns 24.86578, 57.17513

Viena no Siguldas ainaviskākajām vietām. Būtībā tas nav kalns, bet gan krasta paliksnis, kur Gaujas senlejas kreisā pamatkrasta nogāzi pāršķeļ varenā Vējupītes grava. No Paradīzes kalna paveras izcilis **skats** (viens no labākajiem apkaimē) uz Turaidas pili un Gaujas senleju. No Paradīzes kalna līdz Siguldai var nokļūt ar elektromobili.

9 | Skatu vieta 24.86578, 57.17513

Atrodas Gaujas senlejas pamatkrasta augšdaļā starp Paradīzes kalnu un Siguldas kapiem. No tās paveras izcilis skats uz senleju un tās pre-

tējā krastā esošo Turaidas pili. Apkaimē dzeņu un dzilnu sakalti koki. **Pievērs uzmanību!** Siguldas apkaimē ir viena no kukaiņiem bagātākajām Latvijas teritorijām. Iemesls kukaiņu daudzveidībai ir vecie lapkoku meži Gaujas senlejas nogāzēs, kas ir mājvieta daudzām retām vaboļu sugām, piemēram, blāvai briežvabolei vai sarkangalvas ugunsvabolei. Atklātās vietās redzamas dažādas tauriņu sugas, bet Gaujas krasti ir piemēroti spāru (piemēram, zaļā upjuspāre) vērošanai. Labākais laiks kukaiņu iepazīšanai ir maijs–jūlijs.

10 | Paparžu grava 24.85498, 57.16816

Dziļa grava, kas sašķeļ Gaujas senlejas kreiso pamatkrastu starp Siguldas kapiem un Siguldas pilsdrupām. Iespējams, ka nosaukumu tā ieguvusi no bagātīgajām paparžu audzēm, kas klāj gravas stāvās nogāzes. **Pievērs uzmanību!** Miera ielas apkaimē – invazīva augu suga – puķu sprigane.

11 | Pirmā kamanīņu un bobsleja trase Baltijā

Kņazs Kropotkins 19.gadsimta beigās, izmantojot Gaujas senlejas reljefa priekšrocības, izbūvēja 900 m garu trasi ar vienu virāžu, kur to nolēja ar ūdeni un piesaldēja. Tā ir pirmā šāda veida trase Baltijā un sākas kādreizējā Siguldas pils nocietinājuma grāvja vietā. 1913. gadā šeit sasniegti Viskrievijas bobsleja rekordi. Kara gados kamanīņu ceļš nopostīts.

12 | Livonijas ordeņa Siguldas pils

13 | Siguldas luterāņu baznīca